

บทที่ 2

ลักษณะภูมิอากาศและการรักษาพยาบาลของสหราชอาณาจักร

เก้าโครงเรื่อง

1. ลักษณะภูมิอากาศ

- 1.1 เขตอากาศแบบทุนเดรา
- 1.2 เขตอากาศแบบกึ่งขั้วโลก
- 1.3 เขตอากาศชั้นภาคพื้นทวีป
- 1.4 เขตอากาศอบอุ่นชื้น
- 1.5 เขตอากาศภาคพื้นมหาสมุทรชายฝั่งตะวันตก
- 1.6 เขตอากาศแบบเมดิเตอร์เรเนียน
- 1.7 เขตอากาศแบบทะเลรายและกึ่งทะเลราย

2. ทรัพยากรของสหราชอาณาจักร

2.1 ทรัพยากรธรรมชาติ

- 2.1.1 ดิน
 - 2.1.2 ป่าไม้
 - 2.1.3 แร่ธาตุ
 - 2.1.4 ปลาและการล่าสัตว์
 - 2.1.5 พลังงานน้ำ
 - 2.1.6 แม่น้ำ
 - 2.1.7 ทะเลสาบ
- ###### 2.2 ประชากรและเมืองใหญ่

สาระสำคัญ

1. ลักษณะภูมิอากาศ

ภูมิอากาศ หมายถึง ลมฟ้าอากาศ ประกอบด้วยอุณหภูมิ ปริมาณและคุณภาพของฝน พืชพรรณธรรมชาติและอื่น ๆ สำหรับอเมริกามีลักษณะภูมิอากาศแบ่งออกเป็น 7 เขต ได้แก่ เขตทุนdra เขตกึ่งขั้วโลก เขตชั้นภาคพื้นทวีป เขตอบอุ่นชื้น เขตภาคพื้นสมุทรชายฝั่งตะวันตก เขตเมดิเตอร์เรเนียน เขตทะเลรายและกึ่งทะเลราย

2. ทรัพยากรของสหรัฐอเมริกา

ทรัพยากรธรรมชาติของสหรัฐอเมริกาแบ่งเป็นทรัพยากรธรรมชาติและทรัพยากรบุคคล ซึ่งมีความสำคัญต่อการสร้างชาติและความยิ่งใหญ่มั่งคั่งร่ำรวยของประเทศ ได้แก่ ดิน ป่าไม้ แร่ธาตุ ปลา การล่าสัตว์ป่า พลังงานน้ำ แม่น้ำ ทะเลสาบ ประชาชน และเมืองใหญ่

จุดประสงค์การเรียนรู้

หลังจากศึกษาบทที่ 2 แล้วผู้ศึกษาสามารถ

1. อธิบายและメリขบเทียนความสำคัญของเขตภูมิอากาศต่าง ๆ ของสหรัฐอเมริกาได้
2. อธิบายและเข้าใจความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติ ประชาชน เมืองใหญ่ และการประกอบอาชีพในสหรัฐอเมริกาได้

ความนำ

ในบทที่ 2 นี่จะศึกษาเรื่องลักษณะภูมิอากาศ ซึ่งแบ่งออกเป็นเขตใหญ่ 7 เขต ได้แก่ เขตอากาศแบบทุนดรา เขตอากาศแบบกึ่งขั้วโลก เขตอากาศชื้นภาคพื้นยุโรป เขตอากาศอบอุ่นชื้น เขตอากาศภาคพื้นสมุทรชายฝั่งตะวันตก เขตอากาศแบบเมดิเตอร์เรเนียน เขตอากาศแบบทะเลรายและกึ่งทะเลราย และศึกษาเรื่องทรัพยากรของสหรัฐอเมริกา อันประกอบด้วยทรัพยากรธรรมชาติ ทรัพยากรบุคคล และเมืองใหญ่

1. ลักษณะภูมิอากาศ

สหรัฐอเมริกามีดินแดนกว้างใหญ่ ซึ่งมีลักษณะภูมิอากาศแตกต่างกันมาก แบ่งออกเป็น 7 เขต ได้แก่

1.1 เขตอากาศแบบทุนดรา (Tundra)

เขตอากาศแบบทุนดรา มีลักษณะภูมิอากาศครุนแรงเป็นเขตที่มีฤดูหนาวยาวนานมากและหนาวจัด มีฤดูร้อนสั้น มีฝนตกประจำปีเพียง 5-6 นิ้ว ปราการภูอยู่ในรูปพิมพ์ฟันที่ปักคลุมด้วยน้ำแข็งปีลະ 9-10 เดือน มีลักษณะเป็นภูเขาน้ำแข็ง มีก้อนหิมะแข็งขนาดใหญ่ฝังอยู่ในดินลึกกลบไปถึง 90 เมตร หรือมากกว่าด้วยแต่เดือนพฤษภาคมถึงเดือนสิงหาคม พืชพรรณธรรมชาติเป็นแบบทุนดรา ส่วนใหญ่เป็นหญ้าและตะไคร่น้ำ

เขตนี้ได้แก่ บริเวณหมู่เกาะทางเหนือและชายฝั่งมหาสมุทรอาร์กติกของมลรัฐอลัสกา

1.2 เขตอากาศแบบกึ่งขั้วโลก (Subarctic)

เขตอากาศแบบกึ่งขั้วโลก เป็นเขตที่มีภูมิอากาศแห้งแล้ง ความแตกต่างของอุณหภูมิระหว่างฤดูร้อนและฤดูหนาวมีมากที่สุด ฤดูหนาวมีอากาศหนาวจัดเป็นเวลานานประมาณ 6-8 เดือน มีอุณหภูมิต่ำกว่าจุดเยือกแข็งมาก อุณหภูมิของมลรัฐอลัสกานำไปร้อยละ 43 องศาเซลเซียสในบางแห่ง ฤดูร้อนมีอุณหภูมิค่อนข้างสูง บางครั้งอาจสูงถึง 30 องศา เนื่องจากได้รับความร้อนจากแสงอาทิตย์เป็นเวลานานและได้รับกระแสลมอุ่นของมหาสมุทรแปซิฟิกทำให้อลัสกากอนอุ่น ความชื้นชื้นที่ได้รับมักจะเป็นไปในรูปของพิมพ์และฝนอันหนาเย็นในฤดูร้อน มีฝนตกบริเวณชายฝั่งตะวันตกและลดน้อยลงตะวันออก พืชพรรณธรรมชาติเป็นป่าสน เรียกว่า ป่าไทเก้า (Taiga Forest)

เขตนี้ได้แก่ บริเวณส่วนใหญ่ของมลรัฐออลสกา ที่อยู่ระหว่างละตจูด 56-71 องศาเหนือ ทางซีกโลกเหนือครอบคลุมบริเวณดังแต่มหาสมุทรอาร์กติกลงมาทางใต้จนถึงมหาสมุทรแปซิฟิก

1.3 เขตอากาศชื้นภาคพื้นทวีป (Humid Continental)

เขตอากาศชื้นภาคพื้นทวีป ในฤดูร้อนมีอุณหภูมิต่ำกว่าจุดเยือกแข็งไม่มากนัก มีฝนตกตลอดปี จำนวนน้ำฝนตกเฉลี่ย 20-50 นิวต่อปี ในฤดูหนาวอากาศหนาวจัดทำให้เกิดพายุและหิมะปกคลุมโดยทั่วไป เมื่อครั้งที่การนำแข็งในยุคหน้าแข็งยุคสุดท้ายเคลื่อนลงมาจากทางเหนือนั้น แม่น้ำมิสซูรีและแม่น้ำโอลิโอล เป็นบริเวณได้สุดที่การนำแข็งเคลื่อนตัวมาถึง ทำให้ห่วงนำบาร์เวนแม่น้ำกลาญูรูปเป็นที่ลุ่มของทะเลสาบใหญ่ และได้เปลี่ยนทิศทางการระบายน้ำออกของแผ่นดินแถบนี้ ทำให้น้ำไหลออกซ้ามากในปีที่ฝนตกมาก พืชพันธุ์ธรรมชาติเป็นป่าผสมระหว่างป่าไม้ใบกว้างผลัดใบปนกับป่าสน เป็นเขตเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมที่สำคัญของประเทศและมีประชากรหนาแน่นมาก

เขตนี้ได้แก่ บริเวณตอนใต้ของทะเลสาบทั้งทั้งสองฝั่งตะวันออกเฉียงเหนือของทวีป

1.4 เขตอากาศอบอุ่นชื้น (Humid Subtropical)

เขตอากาศอบอุ่นชื้น เป็นเขตที่มีอากาศอบอุ่นในฤดูหนาว ในเดือนที่อากาศหนาวจัดที่สุดก็ไม่ถึงจุดเยือกแข็ง ส่วนในฤดูร้อนมีอากาศร้อนชื้นมีอุณหภูมิสูงใกล้เคียงกับเขตร้อน มีฝนตกตลอดปี ส่วนใหญ่ฝนตกชุกในฤดูร้อนเพรำมีลมสินค้าตะวันออกเฉียงเหนือพัดเข้าสู่ฝั่ง บางครั้งมีลมพายุหมุนเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วในฤดูร้อนเนื่องจากการไหลวนของกระแสอากาศขึ้นสู่เบื้องบนเป็นบริเวณกว้าง พืชพันธุ์ธรรมชาติเป็นป่าไม้ใบกว้างไม่ผลัดใบ ตามชายฝั่งและบริเวณที่สูงเป็นป่าสน ซีดาร์ขาว และไซปรัส ส่วนบริเวณตอนในทวีปได้รับความชุ่มชื้นน้อย พืชพันธุ์ธรรมชาติเป็นทุ่งหญ้าแพรริเขตนี้เป็นแหล่งปลูกฝ้าย ยางสูน ผลไม้ ถั่ว และพืชเมืองร้อน

เขตนี้ได้แก่ บริเวณภาคตะวันออกเฉียงใต้ของสหรัฐอเมริกา คาบสมุทรฟลอริดา และบริเวณเหนืออ่าวเม็กซิโก

1.5 เขตอากาศภาคพื้นสมุทรชายฝั่งตะวันตก (Marine West Coast)

เขตอากาศภาคพื้นสมุทรชายฝั่งตะวันตก เป็นเขตที่ได้รับอิทธิพลจากลมประจำฝั่งตะวันตก มีกระแสน้ำอุ่นไหลเลี้ยงชายฝั่ง ในฤดูหนาวมีอากาศอบอุ่นคือ

อุณหภูมิสูงกว่าจุดเยือกแข็ง ในฤดูร้อนมีอากาศเย็นสบาย เนตที่ตั้งรับลมที่พัดมาจากมหาสมุทรแปซิฟิก จึงมีฝนตกมากที่สุดและมีฝนตกตลอดปี ส่วนใหญ่ฝนตกในฤดูหนาว ฝนตกบาริเวณชายฝั่งประมาณ 100 นิวต่อปี พืชพันธุ์ธรรมชาติ เป็นป่าสนที่มีต้นสูงใหญ่กว่าในเขตไทรก้า

เขตนี้ได้แก่ บริเวณชายฝั่งมหาสมุทรแปซิฟิก ชายฝั่งตอนใต้ของมลรัฐ-อลัสกา ทางตะวันตกของมลรัฐวอชิงตัน มลรัฐօเรกอน และตอนเหนือของมลรัฐแคลิฟอร์เนีย

1.6 เขตอากาศแบบเมดิเตอร์เรเนียน (Mediterranean)

เขตอากาศแบบเมดิเตอร์เรเนียน ในฤดูร้อนมีอากาศอบอุ่นจนถึงร้อนและแห้งแล้ง มีแสงแดดจ้า ท้องฟ้าโปร่งแจ่มใสตลอดปี ในฤดูหนาวมีอากาศหนาวเย็นจนถึงอบอุ่น มีฝนตกปะ哑ๆ ท้องฟ้ามีเมฆมากและมีหมอกปกคลุม ปริมาณฝนตกเฉลี่ยประจำปี 25 นิว พืชพันธุ์ธรรมชาติ เป็นป่าไม้ผลัดใบ มีใบเล็กเป็นมัน และมีเปลือกหนาเพื่อป้องกันการหายความร้อน บริเวณนี้ส่วนใหญ่มีไม้พุ่มเตี้ย ๆ สลับกับทุ่งหญ้า

เขตนี้ได้แก่ บริเวณชายฝั่งมหาสมุทรแปซิฟิกตอนกลางและตอนใต้ของมลรัฐแคลิฟอร์เนีย

1.7 เขตอากาศแบบทะเลทรายและกึ่งทะเลทราย (Desert and semi-desert)

เขตอากาศแบบทะเลทรายและกึ่งทะเลทราย มีอากาศร้อนจัดในฤดูร้อน หนาวจัดในฤดูหนาว เป็นเขตที่มีฝนตกน้อยมาก ปริมาณฝนตกเฉลี่ยน้อยกว่า 10 นิวต่อปี มีอากาศแห้งแล้งเป็นทะเลทราย มีเดดจัดมาก ในเวลากลางคืนอากาศหนาวจัด ในเวลากลางวันอากาศร้อนจัด พืชพันธุ์ธรรมชาติ เป็นหญ้าที่ขึ้นเป็นหย่อม ๆ มีไม้จำพวกกระองเพชรที่ต้องการน้ำน้อย ส่วนบริเวณที่อยู่ร้อน ๆ ทะเลทรายมีฝนตกมากกว่าจึงมีทุ่งหญ้าสัน ขึ้นเรียกว่า ทุ่งหญ้าสเดปป์ (Steppe)

เขตนี้ได้แก่ บริเวณตะวันตกเฉียงใต้ของสหรัฐอเมริกา บริเวณมลรัฐนิวเม็กซิโก มลรัฐอริโซนา มลรัฐเน华达 และมลรัฐยุทาห์ เป็นดิน

ในช่วง 25 ปีหลังของคริสต์ศตวรรษที่ 19 อาณาเขตอันกว้างใหญ่ไปทางซ้ายของทะเลทรายแห้งแล้งและว่างเปล่าของประเทศสหรัฐอเมริกา เริ่มมีขนาดเล็กลงในศตวรรษที่เริ่มต้นของ ค.ศ. 1860 ทะเลทรายมีอาณาเขตตั้งแต่ลุ่มแม่น้ำมิสซิสซิปปีไปจนเกือบจุดชายฝั่งมหาสมุทรแปซิฟิก แต่เมื่อมีการเพาะปลูกในบริเวณทะเลทรายได้

ทำให้อาณาเขตของทะเลรายเล็กลง ปัจจุบันพื้นที่ที่เป็นทะเลรายมีเหลืออยู่ประมาณ 170,000 ตารางกิโลเมตร บริเวณที่อยู่ระหว่างเมืองชอร์ล์ทเลคซิตี้ในรัฐยูทาห์กับเมืองรีโนในรัฐเนวาดา ซึ่งมีระยะทาง 960 กิโลเมตร พื้นที่สามเหลี่ยมระหว่างเทือกเขาเชียราเนวดาทางตะวันตกกับเทือกเขาร็อกกีทางตะวันออก มีภูมิอากาศแห้งแล้งและร้อนเสียจนกระแท่น้ำในแม่น้ำที่มีขนาดใหญ่พอสมควรระเหยไปอย่างรวดเร็ว มีแสงแดดมากถึง 9 ใน 10 ของปี อุณหภูมิวัดในที่ร่มสูงถึง 50 องศาเซลเซียส แต่ก็มีฝนตกบ้างบางครั้งในตอนกลางฤดูร้อน ความร้อนระอุของทะเลรายทำให้อากาศขยายตัวloyด้วยสูงขึ้นจนก่อตัวเป็นเมฆคลุมมาเป็นแผ่น

อย่างไรก็ได้ทะเลรายที่ยังคงมีโอเอชิส (Oasis) อยู่หลายแห่ง บริเวณเหล่านี้เคยเป็นเมืองที่มีความเจริญซึ่งสร้างขึ้นในที่ที่มีน้ำเพียงพอ เช่น แม่น้ำโคโร拉โด แม่น้ำสลา และแม่น้ำสายอื่น ๆ ที่มีขนาดเล็กกว่า ทำให้มีต้นไม้และดอกไม้ในทะเลรายตามสองฝั่งแม่น้ำ

กิจกรรมการเรียนที่ 1

- ให้นักศึกษาดูแผนที่ประเทศไทยและอธิบายว่ามีภูมิประเทศที่สำคัญ ๆ อะไร
- ให้นักศึกษาสังเคราะห์เพิ่มเติมว่ามีน้ำตกอยู่ที่ใดในประเทศไทย

2. ทรัพยากรของสหรัฐอเมริกา

สหรัฐอเมริกาเป็นประเทศขนาดใหญ่มีทรัพยากรธรรมชาติจำนวนมากและหลากหลายเช่น ผลิตผลจากดิน ป้าไม้ เหล็ก แร่ กาแฟ ประมง และพลังงานน้ำ ตลอดจนเรื่องของประชารัฐและเมืองใหญ่

2.1 ทรัพยากรธรรมชาติ (Natural Resources)

2.1.1 ดิน (Soil)

ดินเป็นทรัพยากรธรรมชาติขั้นพื้นฐานที่สำคัญอย่างหนึ่ง ที่ดินประมาณร้อยละ 40 เป็นดินดีเหมาะสมแก่การเพาะปลูก ความแตกต่างของดินและภูมิ-อากาศมีผลให้พิชผลแตกต่างกันหลายชนิดเช่นกัน ดินอัลลูเวียมเป็นดินอุดมสมบูรณ์ มีอยู่บริเวณแม่น้ำภาคใต้และภาคตะวันตกตอนกลางเหมาะสมแก่การเพาะปลูก ส่วนบริเวณ

ภาคเหนือและภาคตะวันออกของทวีปได้แก่ นิวอิงแลนด์ นอร์ธวีร์เจนทะเลสถาบันใหญ่ มลรัฐโคโลราโด ตัวเหนือ มลรัฐมอนทานา และได้สุดลงมาถึงแม่น้ำโอไฮโอ ได้ถูกอิทธิพลของ ชาวนาเข็งเมื่อหลายพันปีก่อนกัดเซาะดินและหิน จึงทำให้ดินขาดแคลนปูย แต่ความ ก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ได้ช่วยแก้ปัญหาในเรื่องนี้ได้

2.1.2 ป่าไม้ (Forests)

สหรัฐอเมริกามีป่าไม้ที่อุดมสมบูรณ์ เนื้อที่ป่าไม้มีประมาณ 400 ล้าน เอเคอร์ หรือคิดเป็นประมาณร้อยละ 40 ของเนื้อที่ทั้งหมด เขตแนวเส้นทางป่าไม้ (The Forest Belt) คือ เขตที่มีป่าไม้หนาแน่นได้แก่ ภาคตะวันออกของแม่น้ำมิสซิสซิปปี ภาคตะวันตกของอ่าวชั้ดสันลงไปทางใต้ถึงมลรัฐเท็กซัส บริเวณที่สูงของเทือกเขาเรือก และเขตเชียราโนวาดา ส่วนบริเวณภาคตะวันตกของแม่น้ำมิสซิสซิปปีหรือตอนกลางของ ประเทศเป็นเขตป่าจากป่าไม้

สหรัฐอเมริกามีพันธุ์ไม้นานาชนิดมากกว่า 1,100 ชนิด กล่าวคือ

- ภาคเหนือ ส่วนใหญ่เป็นพันธุ์ไม้เนื้ออ่อน (soft wood) เช่น สนดักลาส (Douglas fir) ไโพนเหลือง (yellow pine) ไโพนพอนเดอร์โลลา (ponderola pine) และเอมล็อก (hemlock)

- ภาคกลาง ตั้งแต่ทะเลสถาบันใหญ่ลงมาถึงตอนเหนือของรัฐอาบามา เป็นพันธุ์ไม้เนื้อแข็ง (hard wood) เช่น โอ๊ค (oak) เมเปิล (maple) อิคโคร์ (hickory) เชสแนท (chestnut) วอลนัท (walnut) และเอล (elm)

- บริเวณรอบอ่าวเม็กซิโก มีพันธุ์ไม้ผสม (mix woods)
- บริเวณชายฝั่งมหาสมุทรแปซิฟิก เป็นเขตที่อุดมสมบูรณ์ด้วย ป่าไม้สน (conifers) เช่น สนดักลาส (Douglas fir) เอมล็อก (hemlock) ไโพน (pine) ซีดาร์ (cedar) และไม้แดง (redwood)

2.1.3 แร่ธาตุ (Minerals)

สหรัฐอเมริกามีทรัพยากรธรรมชาติจำพวกแร่ธาตุจำนวนมากที่เหมาะสม แก่การอุดสาหกรรมสมัยใหม่ แร่ธาตุที่สำคัญได้แก่ น้ำมันบิโตรเลียม (Petroleum)

น้ำมันปิโตรเลียมเป็นสิ่งที่มีค่ามากที่สุดสำหรับเศรษฐกิจปัจจุบัน โดยเฉพาะอุตสาหกรรมรถยนต์ เครื่องจักร และอุตสาหกรรมหนักอื่น ๆ แหล่งน้ำมัน-ปิโตรเลียมที่สำคัญมี 3 เขต คือ

- เขตลุ่มแม่น้ำโอไฮโอและตอนกลางของทวีป ได้แก่ มลรัฐมิสซูรี มลรัฐแคนซัส และมลรัฐโอกลาโคลา

- มลรัฐรอบอ่าวเม็กซิโก ได้แก่ มลรัฐลุบเชียนา และมลรัฐเท็กซัส ซึ่งเป็นแหล่งน้ำมันได้ทະເລ

- มลรัฐแคลิฟอร์เนีย มีแหล่งน้ำมันได้ทະເລเช่นกัน

ถึงแม้ว่าสหรัฐอเมริกาจะผลิตน้ำมันปิโตรเลียมได้ประมาณครึ่งหนึ่ง ของผลิตผลทั้งหมดในโลก แต่สหรัฐอเมริกายังต้องสั่งนำมันจากประเทศเวเนซูเอลาและที่อื่น

ถ่านหิน (coal)

ถ่านหินชนิดดีคือ ถ่านหินแอนතราไซท์ (anthracite) มีอยู่บริเวณ ตะวันออกเฉียงเหนือของมลรัฐเพนซิลวาเนีย ซึ่งเป็นแหล่งที่มีถ่านหินคุณภาพดีและมี ปริมาณมากที่สุดแห่งหนึ่งในโลก นอกจากนี้ยังมีถ่านหินบิทูมินัส (bituminous) อยู่ บริเวณเทือกเขาอัปป้าแลเชียน ตั้งแต่เมลรัฐลากาษนาไปจนถึงเมลรัฐเพลชิลวาเนียและ บริเวณที่รับถุ่มแม่น้ำมิสซิสซิปปี้

เหล็ก (iron)

เหล็กใช้ประโยชน์มากในอุตสาหกรรมก่อสร้าง เครื่องจักร และวัสดุ- อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ แหล่งแร่เหล็กที่สำคัญได้แก่ บริเวณเทือกเขาสูพีเรีย มนรัฐมิเนโซตา มลรัฐมิชิแกน และมลรัฐวิสคอนเซิน ซึ่งผลิตเหล็กได้ประมาณ 9 ใน 10 ของทั้งประเทศ นอกจากนี้ยังมีแหล่งแร่เหล็กที่เมืองเบอร์มิงแฮม ในมลรัฐลากาษนา และ มนรัฐยูกาท์ ถึงแม้ว่าสหรัฐอเมริกาจะผลิตเหล็กใช้ได้เป็นจำนวนมาก แต่ยังต้องสั่งเหล็ก จำนวนมากมาจากประเทศเวเนซูเอลา แคนาดา และที่อื่น ๆ

ทองแดง (copper)

ทองแดงเป็นโลหะที่ใช้มากในสมัยโบราณ มีประโยชน์ในการทำสาย โทรศัพท์และโทรศัพท์ เพราะมีคุณสมบัติที่ดีมากในการเป็นสื่อนำ ทองแดงเป็นโลหะที่นำ ไปผสมกับสังกะสีก็จะกลายเป็นทองเหลือง และผสมกับดีบุกก็จะกลายเป็นทองบรรอนซ์

ด้วยเหตุนี้ทองแดงจึงเป็นโลหะที่ต้องการมาก สร้างอุเมริกาผลิตทองแดงได้ประมาณ 1 ใน 3 ของโลก แหล่งทองแดงมีมากในมลรัฐยูทาห์ มลรัฐวิโชนา มลรัฐมอนทานา มลรัฐเนవادา และมลรัฐนิวเม็กซิโก

สังกะสี (zinc)

สังกะสีมีประโยชน์มากในการใช้เป็นโลหะที่มีค่าต่ำผสมกับทองแดง และดีบุกใช้ในการทำสี การเคลือบเหล็กและเหล็กกล้าเพื่อป้องกันสนิม แหล่งสังกะสีมีมากในมลรัฐไอเดา荷 มลรัฐโคโลราโด มลรัฐมอนทานา มลรัฐนิวยอร์ก มลรัฐเทนเนสซี และมลรัฐยูทาห์

ตะกั่ว (lead)

สร้างอุเมริกาผลิตตะกั่วได้เป็นจำนวนมากกว่า 1 ใน 3 ของโลก แหล่งตะกั่วที่สำคัญคือ มลรัฐมิสซูรี มลรัฐไอเดา荷 มลรัฐยูทาห์ และมลรัฐโคโลราโด ซึ่งผลิตได้ประมาณ 3 ใน 4 ของทั้งประเทศ ตะกั่วมีประโยชน์ใช้ในกิจการอุตสาหกรรม ทั้งรูปแบบตะกั่วบริสุทธิ์และการผสมกับโลหะอื่น ๆ ตะกั่วถูกนำมาใช้มากที่สุดในสมัย สงครามโลกครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 ในยามสงบ ตะกั่วข้าวใช้ประโยชน์ในการทำสี

อลูมิเนียม (aluminum)

อลูมิเนียมมีประโยชน์ในการจัดเส้นลวด ทำอุปกรณ์เครื่องใช้ในการหุงต้ม และทำเครื่องบิน เพราะเป็นโลหะเบาและไม่เป็นสนิม

บอกไซซ์ (boxite)

บอกไซซ์มีมากในแหล่งเดียวกับอลูมิเนียม คือ มลรัฐอาร์คันซอ มลรัฐจอร์เจีย มลรัฐอลาบاما และมลรัฐเทนเนสซี

ทองคำ (gold) และเงิน (silver)

ทองคำและเงินเป็นโลหะที่มีความสำคัญน้อยในวงการอุตสาหกรรม แต่เป็นโลหะที่มีค่ามากเรียกว่า “precious metals” ทองคำมีบทบาทสำคัญมากในระบบทรัพ ของประวัติศาสตร์เศรษฐกิจและสังคมของอุเมริกา เพราะเป็นสิ่งกระตุ้นและ ส่งเสริม ให้มีการอพยพของประชาชนไปตั้งถิ่นฐานเพื่อชุดแร่ทองคำ ทำให้บริเวณนั้นกลایเป็น เมืองและชุมชนหนาแน่นอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะการค้นพบทองคำในแคลิฟอร์เนีย เมื่อ ค.ศ. 1849 และที่เหมืองคอมสต็อกโลด (The Comstock Lode) ในมลรัฐเนวадา เมื่อ ค.ศ. 1859 และที่อาร์กานัลล่า เฟร์กูลาในปี ค.ศ. 1860 แสดงให้เห็นว่า...

ปัจจุบันได้แก่ Marlboro โคต้าได้ Marlboro ยาห์ Marlboro ล็อกกา Marlboro แคลิฟอร์เนีย และ Marlboro อริโซนา ทองคำประมาณ 2 ใน 3 ของทั้งหมดใช้แทนเงินตราเพื่อประกันคุณค่าของเงินตรา ส่วนทองคำที่เหลือใช้เพื่อกิจการค้าและธุรกิจ ส่วนเงินนั้นสหรัฐอเมริกาผลิตได้มากเป็นที่สองของโลก

2.1.4 ปลาและการล่าสัตว์ป่า (fish and wild game)

ปลาจำนวนมากและการล่าสัตว์ป่ามีความสำคัญต่อประวัติศาสตร์สหรัฐอเมริกาในอดีตมากกว่าปัจจุบัน ในสมัยโบราณนิคม การประมงจับปลาเป็นผลิตผลคงที่ที่มีความสำคัญมากที่สุดของนิวอิงแลนด์ การจับปลาได้จำนวนมากยังคงมีอยู่ทั้งในมหาสมุทรแอตแลนติกตอนเหนือและมหาสมุทรแปซิฟิกตอนเหนือ สัตว์ป่าจำพวกควายบิสสัน (bison) และกวาง ในครั้งหนึ่งเคยเป็นประโยชน์ทางด้านอาหารและเข้าสัตว์ ตัวบีเวอร์ (beaver) และสัตว์อื่น ๆ ที่ให้ขนสัตว์ยังคงล่ากันอยู่เพื่อเอาหนัง เข้า และขนสัตว์ปัจจุบันชาวอเมริกันได้นำสัตว์มาเลี้ยงให้เชื่องเพื่อเอาเนื้อมาทำเป็นอาหารและเข้าสัตว์สัตว์ป่าจำนวนมากลดจำนวนลง เพราะถูกล่าและฆ่าเพื่อเอาขนสัตว์ที่มีราคาแพง

2.1.5 พลังงานน้ำ (water power)

น้ำมีความสำคัญต่อประวัติศาสตร์เศรษฐกิจและวิถีชีวิตเศรษฐกิจปัจจุบันอย่างประมาณค่ามิได้ น้ำใช้ประโยชน์ในการเกษตรกรรม การอุตสาหกรรม คุณน้ำคุณ การประมง สนองความจำเป็นและความต้องการของมนุษย์อย่างมากมายและหลากหลาย ในสมัยโบราณนิคมแม่น้ำเป็นเส้นทางคุณน้ำคุณที่สำคัญต่อการค้าภายในประเทศ จนกระทั่งถึงยุคสมัยของกิจการถ่านไฟ ในระยะ 10 ปีแรกของการปฏิวัติอุตสาหกรรม น้ำและพลังงานน้ำเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อ กิจการโรงงานอุตสาหกรรม เมื่อประมาณ ค.ศ. 1880 พลังงานไอน้ำที่ได้จากน้ำมีความสำคัญต่อการคุณน้ำคุณน้ำส่งและการอุตสาหกรรม เมื่อ ค.ศ. 1990 โรงงานอุตสาหกรรมมากกว่า 3 ใน 4 แห่งใช้พลังงานจากไอน้ำ เมื่อประมาณ 50 ปีที่ผ่านมา น้ำและพลังงานน้ำมีความสำคัญลดลงเมื่อมีการใช้พลังงานไฟฟ้าแทนที่

2.1.6 แม่น้ำ (rivers)

สหรัฐอเมริกามีแม่น้ำสายสำคัญ ๆ หลายสาย จำแนกได้ดังนี้คือ แม่น้ำสายสั้น ๆ ที่เหลลงไปสู่มหาสมุทรแอตแลนติก มีความสำคัญในการคุณน้ำส่ง

และการค้าข่ายมาก เช่น แม่น้ำคอนเนคติกัต แม่น้ำเดลaware แม่น้ำโพโตแมค และแม่น้ำเจมส์ เป็นต้น

แม่น้ำที่ไหลลงสู่อ่าวเม็กซิโก ส่วนใหญ่เป็นแม่น้ำสายสั้น ๆ แต่มีแม่น้ำที่ยาวอยู่สายเดียวคือ แม่น้ำมิสซิสซิปปี้ มีความยาว 3,988 ไมล์ เป็นแม่น้ำที่มีความยาวเป็นที่สองของโลกรองจากแม่น้ำไนล์ นอกจากนี้ยังมีแม่น้ำอลาบاماและแม่น้ำริโอกรานเดเคลนอร์เต เป็นต้น แม่น้ำเหล่านี้มีประโยชน์ในการเกษตรกรรมอย่างมาก

แม่น้ำที่ไหลลงสู่อ่าวแคลิฟอร์เนีย ได้แก่ แม่น้ำโคโลราโด

แม่น้ำที่ไหลลงสู่มหาสมุทรแปซิฟิก ได้แก่ แม่น้ำแซนเคนและแม่น้ำชาครามเอโนเต

2.1.7 ทะเลสาบ (lakes)

สหรัฐอเมริกามีทะเลสาบที่สำคัญหลายแห่ง เช่น ทะเลสาบเกรตซอร์ท ในมลรัฐยูทาห์ และทะเลสาบที่ใหญ่ทั้งห้า ได้แก่ ทะเลสาบมิชิแกนและครึ่งหนึ่งของทะเลสาบสุพีเรีย ทะเลสาบสูรอน ทะเลสาบอรี และทะเลสาบอ่อนตาริโอ ซึ่งอยู่ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศ เป็นทะเลสาบที่มีคุณค่าทางด้านการคมนาคมขนส่งและการอุดสาหกรรมของประเทศอย่างมาก

การประเมินคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติ

สหรัฐอเมริกาเป็นประเทศที่มีทรัพยากรธรรมชาติจำนวนมากหลากหลายชนิดมากกว่าประเทศต่าง ๆ ในโลก ทรัพยากรธรรมชาติในเรื่องที่ดินและแร่ธาตุมีความสำคัญและจำเป็นมากสำหรับประเทศไทย เกษตรกรรม อุตสาหกรรม พานิชยกรรม และธุรกิจการค้า สหรัฐอเมริกามีที่ราบลุ่มกว้างใหญ่และที่ราบลุ่มทุบเข้าอุดมสมบูรณ์ ทำให้สหรัฐอเมริกามีพืชพันธุ์ธัญญาหารจำนวนมาก ทั้งประเภทพืชผลเมืองหนาวและกึ่งเมืองร้อน ที่ใช้บริโภคได้ทั้งภายในประเทศและส่งเป็นสินค้าออก มีทรัพยากรป่าไม้ พลังงานจากถ่านหิน น้ำมันบิโตรเลียม และพลังงานน้ำที่เหมาะสมแก่การอุดสาหกรรม พานิชยกรรม และธุรกิจการค้า

ปัจจุบันสหรัฐอเมริกาไม่เพียงแต่เป็นประเทศที่เจริญรุ่งเรืองและร่าเรวยมาก ที่สุดเท่านั้น แต่ยังมีมาตรฐานการครองชีพสูงกว่าประเทศต่าง ๆ ในโลก ไม่ว่าจะเป็นเรื่องที่อยู่อาศัย อาชีพ ค่าแรงงาน อาหาร เชื้อเพลิง เสื้อผ้า การศึกษา การคมนาคม การสาธารณสุข และสวัสดิการต่าง ๆ ที่มีคุณภาพดี อย่างไรก็ตามวัดถูกดีซึ่งเป็น

ทรัพยากรธรรมชาติเป็นปัจจัยขันพื้นฐานของความเจริญรุ่งเรืองและรั่วไหลของประเทศก็เริ่มเปลี่ยนแปลงลดน้อยลงอย่างรวดเร็ว เพราะในอดีตการมีวัตถุดินจำนวนมากมหาศาลทำให้มีการใช้วัตถุดินอย่างฟุ่มเฟือย เช่น ดินดู่ถูกทำลาย เป้าไม้ถูกโค่นล้ม และนำไปใช้อย่างไม่ระมัดระวัง แร่ธาตุถูกใช้อย่างสิ้นเปลือง นอกจากนี้ความต้องการและความจำเป็นของอุตสาหกรรมหลายอย่างขึ้นอยู่กับผลิตผลทางเกษตรกรรม ดังนั้นชาวอเมริกันจึงต้องส่วนรักษาทรัพยากรธรรมชาติให้เป็นประโยชน์มากที่สุดและคุ้มค่ามากที่สุดด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ ยุคสมัยของการมีวัตถุดินที่เลี้ยงดูเองได้เพียงพอหมดสิ้นไปแล้ว ในอนาคตสหรัฐอเมริกาจะต้องมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับประเทศต่าง ๆ ในโลก เพราะต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันมากขึ้น

2.2 ประชากร (population) และเมืองใหญ่ (cities)

สหรัฐอเมริกามีประชากรรวมทั้งสิ้นประมาณ 265.2 ล้านคน (ค.ศ. 1996) ซึ่งถ้าเปรียบเทียบกับจำนวนประชากรในทวีปเอเชียและยุโรปแล้ว จะเห็นว่าประชากรในสหรัฐอเมริกามีความหนาแน่นไม่มากนัก ประชากรเกือบทั้งหมดเป็นเลือดผสมของชาติต่าง ๆ ที่อพยพเข้ามาด้วยกันและด้วยหลักแหล่งทำมาหากินในทวีปใหม่ ลักษณะสังคมอเมริกันจะเหมือนกับหม้อหลอมบุคคล (melting pot of people) ที่ประกอบด้วยบุคคลหลายเชื้อชาติ ศาสนา ภาษา ผิวพรรณ ที่มีขนบธรรมเนียมประเพณีแตกต่างกันและผสมกลมกลืนกันด้วยการแต่งงาน มีการรับและถ่ายทอดวัฒนธรรมซึ่งกันและกันโดยเป็นคนอเมริกัน นานไปเข้ามีการอพยพเข้าไปสู่ชายแดนตะวันตกของประเทศที่อยู่ห่างไกลจากยุโรปและมีลักษณะภูมิประเทศที่มีความอุดมสมบูรณ์ด้วยทรัพยากรธรรมชาติ ทำให้ชาวอเมริกันเริ่มมีความรู้สึกนึกคิดเป็นแบบใหม่คือ เป็นชาวอเมริกันมากกว่าจะเป็นชาวยุโรป เมื่อตอนเขียนบรรบุรุษในสมัยอพยพครั้งแรก ของ เครเวอร์คูเออร์ (Jean de Crevecoeur) เขียนหนังสือชื่อ จดหมายของชาวนาอเมริกัน (Letters from an American Farmer) เมื่อ ค.ศ. 1782 กล่าวว่า

“ชาวสวนต้องเดินทาง ภาระไม่เบาเป็นเหตุสาขา
ยุโรปและเป็นผู้สืบทอดเชื้อสายมาจากยุโรปซึ่งเป็นการเน้น
ของสายเลือดต่าง ๆ ท่านจะไม่พบในประเทศอื่น ๆ คน ๆ
หนึ่งมีปู่เป็นชาวอังกฤษ ภรรยาเป็นชาวดัทช์ ลูกชาย
แต่งงานกับชาวฝรั่งเศส และมีลูกชายอีก 4 คนแต่งงาน

กับหญิงเชื้อชาติต่างกันในสหรัฐอเมริกา แต่ละบุคคลที่มา
จากเชื้อชาติต่างกันรวมกันเป็นเชื้อชาติใหม่ เนื่องจาก
การผสมระหว่างเลือดที่แตกต่างกันซึ่งจะหาไม่ได้จาก
ประเทศใด ๆ คน ๆ นี้จะเป็นคนใหม่ มีรากฐานใหม่ที่จะ
คิดเชื้อพังและมีดำเนินใหม่”¹

สังคมอเมริกันในปัจจุบันจะมีลักษณะเหมือน “สลัดที่อยู่ในชาม” (salad bowl) ที่มีผู้คนมากหลากหลาย บอกได้ว่าเป็นพากผิวขาวจากยุโรป ผิวดำจากแอฟริกา
ผิวเหลืองจากเอเชีย พากลูกผสมจากเม็กซิโกและละตินอเมริกา ตลอดจนเอกลักษณ์
เฉพาะในเรื่องของภาษาพูด รูปร่างหน้าตา เสื้อผ้า การแต่งกาย ความเชื่อ ศาสนา
ขนบธรรมเนียมประเพณีและพิธีกรรมต่าง ๆ ที่แยกออกจากกันอย่างเด่นชัดเหมือนผัก
สลัดที่อยู่ในชาม

ประชากรส่วนใหญ่ของสหรัฐอเมริกาอยู่อาศัยหนาแน่นทางภาคตะวันออก-
เฉียงใต้ของทวีป ที่เริ่มจากทางตอนใต้ของทะเลสาบทั้งห้าไปจนจดชายฝั่งอ่าวเม็กซิโก
และจากบริเวณชายฝั่งมหาสมุทรแอตแลนติกเข้าไปภายในทวีปจนถึงเส้นแบ่งที่ 100
องศาตะวันตก บริเวณที่มีลักษณะภูมิประเทศเหมาะสมแก่การตั้งถิ่นฐานได้แก่ บริเวณที่
ราบต่ำดินอุดมสมบูรณ์มีอากาศอบอุ่นและชุ่มชื้นตลอดปี ทำการเกษตรกรรมได้ผลดี
บริเวณที่มีทรัพยากรธรรมชาติหลากหลายชนิดที่เป็นพื้นฐานสำคัญของการอุดตสาห-
กรรม เช่น เหล็กจากทะเลสาบสุพีเรีย ถ่านหินจากเทือกเขาอัปปalaเซียน บริเวณที่มีการ
คมนาคมขนส่งสะดวก เช่น ทะเลสาบทั้งห้าและแม่น้ำมิสซิสซิปปี ส่วนบริเวณอื่น ๆ เช่น
ภาคกลาง ภาคเหนือ และภาคตะวันตกของประเทศมีประชากรเบาบาง เนื่องจากภาค
กลางมีภูมิอากาศแห้งแล้ง ภาคตะวันตกพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขาและที่ราบสูงแห้งแล้ง ใน
ขณะที่ภาคเหนือของทวีปมีอากาศหนาวเย็น ยกเว้นบริเวณชายฝั่งตะวันตกเนียงเหนือ ที่มี
ประชากรอาศัยอยู่หนาแน่นในเขตเมืองใหญ่ เช่น ชานฟรานซิสโกและลอสแอนเจลิส
เป็นต้น

¹ Jean de Crevecoeur, **Letters from an American Farmer** (Philadelphia, 1793), p. 46.

สหรัฐอเมริกาจะทำการสำรวจสำมะโนครัวประชากรทุก ๆ 10 ปี มีการสำรวจครั้งแรกใน ค.ศ. 1790 ประชากรของประเทศมีน้อยกว่า 4,000,000 คน ส่วนใหญ่อยู่หนาแน่นแถบชายฝั่งตะวันออกของประเทศ

เมืองสำคัญ (cities)

สหรัฐอเมริกามีเมืองใหญ่ ๆ ที่สำคัญหลายเมือง ได้แก่

1. วอชิงตัน ดี.ซี. (Washington D.C.) เป็นเมืองหลวง ที่ตั้งของรัฐสภา และสถานที่ทำงานสำคัญ ๆ ของรัฐบาล

2. นิวยอร์ก (New York) เป็นเมืองท่าสำคัญที่ใหญ่ที่สุดในโลก ตั้งอยู่บริเวณปากแม่น้ำอัลสันทางด้านมหาสมุทรแอตแลนติก มีการคิดต่อค้าขายกับทวีปยุโรป และอเมริกา มีพลเมืองหนาแน่นมากที่สุด มีอาคารบ้านเรือน ร้านค้า และโรงงานอุตสาหกรรมต่าง ๆ มากมาย

3. นิวออร์ลีน (New Orleans) เป็นเมืองท่าที่ตั้งอยู่บริเวณปากแม่น้ำมิสซิสซิปปี เป็นท่าเรือใหญ่ทางอ่าวเม็กซิโก และเป็นศูนย์กลางการค้าฝ่ายข้าวสาลี ยาสูบ และไวน์

4. ฟิลาเดลเฟีย (Philadelphia) เป็นเมืองท่าทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศ มีอุตสาหกรรมเครื่องจักรทอผ้า เป็นศูนย์กลางการทอผ้าฝ้ายและการทำน้ำตาลจากหัวผักกาดหวาน

5. บัลติมอร์ (Baltimore) เป็นเมืองท่าทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศและเป็นเมืองอุตสาหกรรมกลุ่มเหล็ก

6. บอสตัน (Boston) เป็นเมืองท่าทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือและเป็นศูนย์กลางของการศึกษา

7. ซานฟรานซิสโก (San Francisco) เป็นเมืองท่าเรือที่ใหญ่ที่สุดทางด้านมหาสมุทรแปซิฟิก มีการคิดต่อค้าขายกับทวีปเอเชียและออสเตรเลีย

8. ลอสแองเจลิส (Los Angeles) เป็นศูนย์กลางการสร้างภาพยนตร์

9. ชิคาโก (Chicago) เป็นศูนย์กลางของกิจกรรมไฟทางภาคกลางของประเทศตั้งอยู่บนฝั่งทะเลสาบมิชิแกน จึงเป็นเมืองท่าเรือและเป็นศูนย์กลางการค้าข้าว

10. ซินซินนาติ (Cincinnati) เป็นศูนย์กลางการค้าข้าว เนื้อ และหมูเดิมอยู่ต่อนกลางของประเทศ

11. พิตต์สเบอร์ก (Pittsburg) เป็นศูนย์กลางการค้าเหล็ก มีเหมืองถ่านหินมาก อยู่ทางตอนเหนือของประเทศ

12. ดีทรอยต์ (Detroit) เป็นศูนย์กลางการสร้างรถยนต์ที่ใหญ่ที่สุด อยู่ทางตอนเหนือของประเทศ

กิจกรรมการเรียนที่ 2

- ให้นักศึกษาวัดแผนที่ประเทศไทยที่แสดงถึงแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ ความหนาแน่นของประชากรและเมืองใหญ่
- ให้นักศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับสต็อกล่าสุดของจำนวนประชากรและเมืองใหญ่สำคัญที่มีประชากรเพิ่มขึ้น

สรุป

สาธารณรัฐอเมริกาเป็นประเทศกว้างใหญ่จึงมีลักษณะภูมิอากาศหลายรูปแบบ เช่น แบบทุนเดรา แบบกึ่งข้าวโลกล แบบชั้นภาคพื้นทวีป แบบอบอุ่นชื้น แบบภาคพื้นสมุทรชายฝั่งตะวันตก แบบเมดิเตอร์เรเนียน แบบทะเลบรรยายและกึ่งทะเลบรรยาย ซึ่งมีผลต่อทรัพยากรธรรมชาติและทรัพยากรบุคคลที่มีส่วนสำคัญในการสร้างความยิ่งใหญ่และมั่งคั่งให้แก่ประเทศ

การประเมินผลท้ายบทที่ 2

- จงอธิบายความหมายและความสำคัญของคำต่อไปนี้มาให้เข้าใจชัดเจน
 - 1.1 Tunda
 - 1.2' Mediterranean
 - 1.3 Stepp
 - 1.4, Oasis
 - 1.5 Natural Resources
 - 1.6 precious metals

- 1.7 beaver
 - 1.8 Water Power
 - 1.9 Population
 - 1.10 melting pot of people
 - 1.11 Jeau de Crevecoeur
 - 1.12 Washington D.C.
2. จงอธิบายและเปรียบเทียบเขตอาณาเขตต่าง ๆ ของสหรัฐอเมริกามาให้เข้าใจ
3. จงอธิบายถึงความสำคัญและความหมายของทรัพยากรธรรมชาติและทรัพยากรบุคคลของสหรัฐอเมริกาที่มีส่วนสำคัญในการสร้างชาติให้มั่งคั่งร่ำรวยและเป็นมหาอำนาจของโลก